

Netwerkbijeenkomst Akkerranden

21 februari 2023

Programma

- 14.00 uur Start bijeenkomst
Toelichting akkerrandenproject
Toelichting gebiedsidentiteit

Adri Ooms (regio SH&TR)
- 14.15 uur Korte presentaties
Aanleg en beheer akkerranden
Ecologie akkerranden
Onderzoek akkerrandenprojecten

Jan Kreijkes (WBE West-Twente)
Ben Koks
Annemarie Kamerling (LO)
- 15.30 uur Rondvraag in de zaal

Adri Ooms (regio SH&TR)
- 15.45 uur Netwerkmoment
- 16.30 uur Afsluiting bijeenkomst

Akkerrandenproject

Kennisdeling akkerranden

- Lezing Nijverdal 21 nov 2022
> 42 deelnemers
- Lezing Wierden 28 nov 2022
> 49 deelnemers

Zaigoedactie 2023

- 25% korting op zaaigoed (1- en 2-jarig)
- Bestelling voorjaar en najaar

Verkenning akkerrandenprojecten

- Interview gebiedspartners
- Rapportage
- Netwerkbijeenkomst

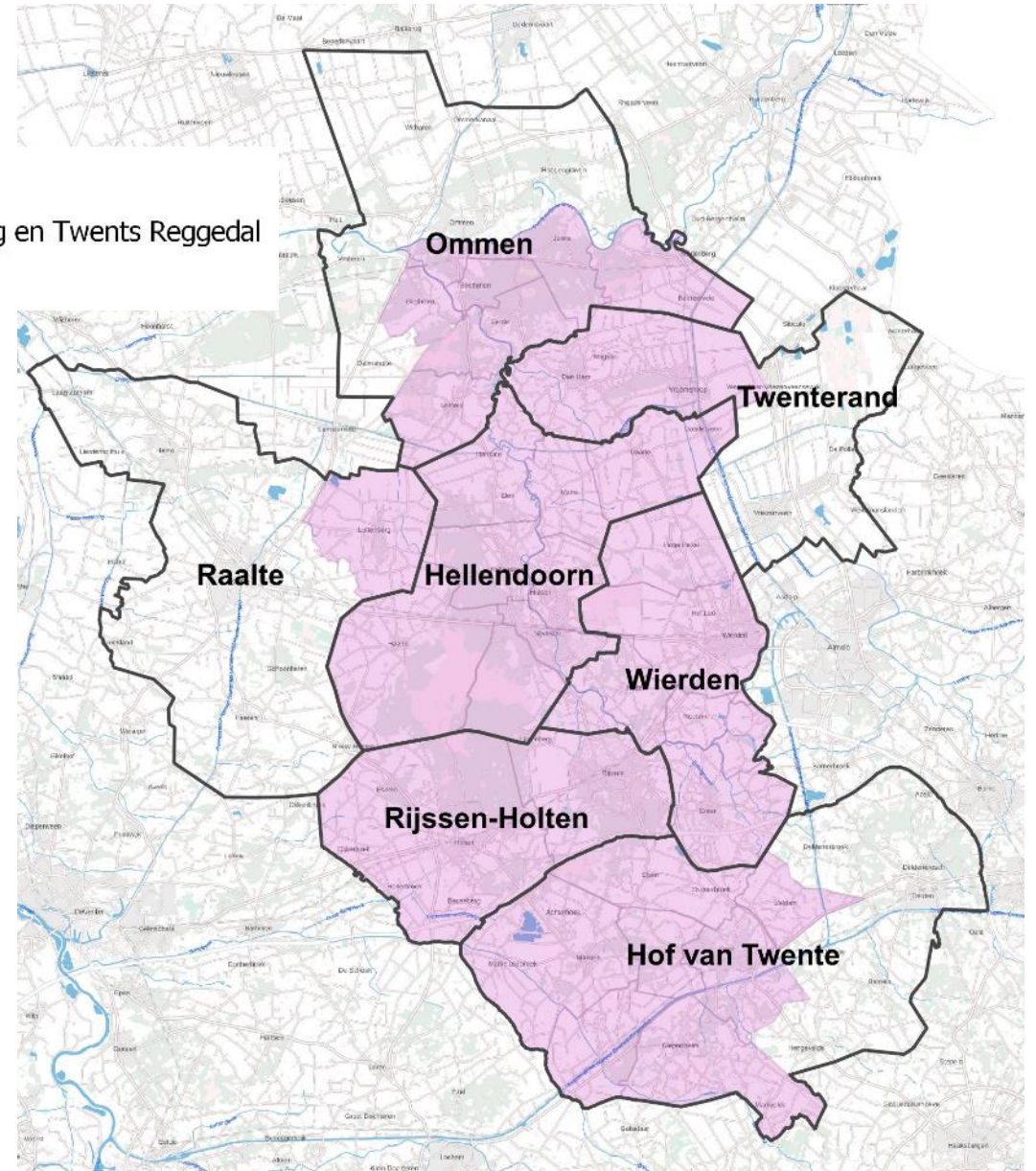

Akkerrandenprojecten

- Gemeente Hellendoorn + Groengroep Haarle
- Mijn Bloemenland (Fam. Besten Haarle
- Gemeente Wierden + ANV Reggestreek
- Gemeente Rijssen-Holten + Greun Hooft'n
- Gemeente Hof van Twente + ANV Hooftwark
- Bloembeleving Twickel (pachters)
- Waterschap Vechtstromen
- WBE West-Twente (patrijs)
- Aanleg akkerranden ANLb

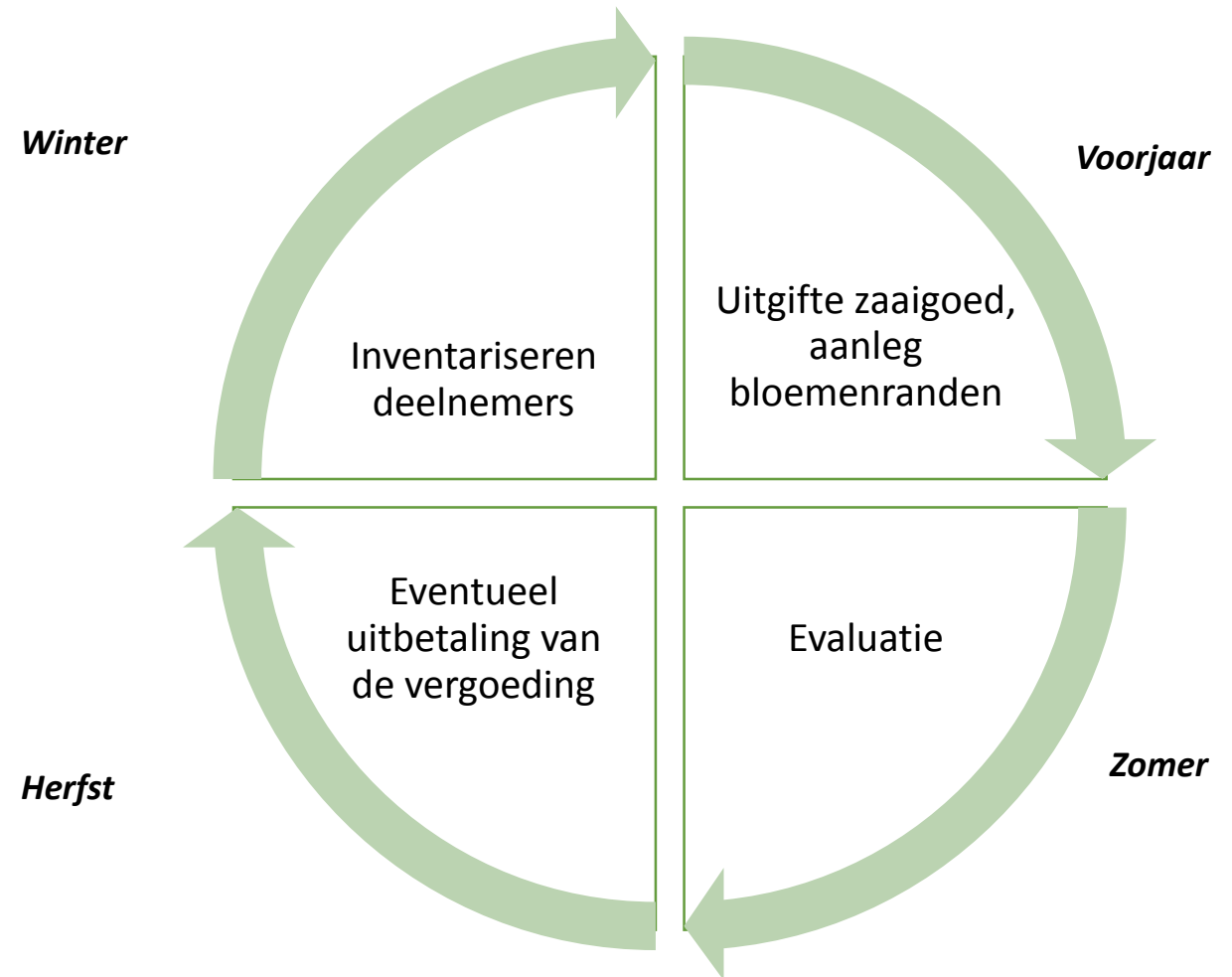
Legenda

- Regio Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal
- Gemeenten

Thema's interviews

- Keuze zaaimengsel
- Aanleggen akkerranden
- Beheer akkerranden
- Locatiekeuze
- Financiering
- Deelname agrariërs vs particulieren
- Biodiversiteit vs beleving
- Kennisoverdracht en samenwerking
- Groenblauwe dooradering
- Gezamenlijk akkerrandenproject

Resultaten

Keuze zaaimengsel

- een- of tweejarig
- niet altijd inheems

Aanleg en beheer

- vaak eigenaar zelf
- soms gemeente of lokale groene partner

Financiering

- gemeentelijke begroting
- vergroeningsstrategie
- crowdfunding

Rijssen-Holten

Hellendoorn

Hof van Twente

Conclusies 1 van 4

Maatwerk in zaaimengsels is lastig

Conclusie: in een ideaal project worden verschillende zaaimengsels aangeboden afhankelijk van de grondsoort en het omliggende grondgebruik.

Aanleg – deelnemers ontzorgen of betrekken?

Conclusie: in een ideaal project kunnen deelnemers kiezen of de rand aangelegd wordt door henzelf of door een andere partij.

FB1 Bestuivers in de (fruit)boomgaard

- ☄ maart, april, mei, juni, juli, augustus, september
- ☀ halfschaduw, zonnige plek
- 💧 droog, vochtig

[Meer info >](#)

G1 Bloemrijk grasland - lichte grond

- ☄ april, mei, juni, juli, augustus, september, oktober
- ☀ zonnige plek
- 💧 droog, vochtig

[Meer info >](#)

G2 Bloemrijk grasland - zware grond

- ☄ april, mei, juni, juli, augustus, september, oktober
- ☀ zonnige plek
- 💧 vochtig

[Meer info >](#)

G3 Bloemrijk grasland - natte grond

- ☄ april, mei, juni, juli, augustus, september, oktober
- ☀ zonnige plek
- 💧 nat, vochtig

[Meer info >](#)

G4 Bloemrijk grasland - kalkrijk

- ☄ april, mei, juni, juli, augustus, september, oktober

G5 Bloemrijke bermen

- ☄ april, mei, juni, juli, augustus, september, oktober

M1 Laag bloemrijk grasland

- ☄ april, mei, juni, juli, augustus, september, oktober

M4 Laag bloemrijk grasland - kalkrijk

- ☄ april, mei, juni, juli, augustus, september, oktober

Conclusies 2 van 4

Lokale groene partij randvoorwaarde voor slagen project

Conclusie: een ideaal project bevat per deelgebied een lokale partij, die het project in eigen gebied stimuleert.

Deelname moet agrariërs een plus opleveren, geen extra arbeid en kosten

Conclusie: een ideaal project bevat minstens een vergoeding voor inkomstenderving voor agrariërs. Het liefst worden de randen aangelegd.

Conclusies 3 van 4

Financiering randvoorwaarde voor continuering

*Conclusie: een ideaal project bevat een structurele financieringsbron.
Bijvoorbeeld een landschapsfonds.*

Akkerranden zijn niet langjarig geborgd

Conclusie: in een ideaal project worden akkerranden langjarig vastgelegd op dezelfde locatie. Bijvoorbeeld via een langjarig beheercontract.

Bij een gezamenlijk project moet zoveel mogelijk geld naar uitvoering gaan.

Conclusies 4 van 4

Biodiversiteit vs. beleving

Conclusie: in een ideaal project worden zowel versterking van biodiversiteit als beleving nagestreefd.

Akkerranden zijn slechts één onderdeel van de groenblauwe dooradering

Conclusie: een ideaal project richt zich niet alleen op het aanleggen van akkerranden, maar op het versterken van het gehele netwerk van groenblauwe dooradering op de lange termijn.

gras	zoom	mantel	kern
	 Oranjetipje, koevinkje, mieren en regenwormen	 Gehakelde aurelia, roodgatje, meidoornzandbij	 Eikenpage, boomblauwtje, rode bosmier
	 Kleefkruid, grote brandnetel, look-zonder-look, geel nagelkruid, fluitenkruid, robertskruid, klimop, dagkoekoeksbloem, dovenetel	 Eenstijlige meidoorn, sleedoorn, hondсроos, egelantier, gewone vlier, rode kornoelje, gewone vogelkers	 Zomereik, es, gladde iep, beuk, gewone lijsterbes, ondergroei als van mantel, daslook, wilde hyacint
 Nachtegaal, putter	 Boerenwaluw, heggenmus, grauwe klauwier, zanglijster, tuinfluiter, kneu, braamsluiper, ree	 Bosuil, zwarte specht, grote bonte specht, zwarte mees, goudhaantje, bonte vliegenvanger, koolmees, havik	 Boommarter, bosmuis, eekhoorn, das, grootoorvleermuis, dwergvleermuis, rosse vleermuis, ree
 Haas, rosse woelmuis, ree			

1960

1970

1980

1990

2000

2010

Mogelijk vervolg

Optie 1 Kennisdeling

- Alleen kennis delen: meest kleine vorm.
- Regio SH&TR kan het initiatief nemen om 2x per jaar bijeenkomst te organiseren om kennis te delen met gemeente en organisaties.
- Iedere gemeente blijft zijn eigen project draaien.

Voordelen

- Geen nieuw type project in gebied
- Door kennis delen, betere aanpak aanleg en beheer akkerranden

Nadelen

- Geen structurele oplossing
- Geen grote verbeteringen in aanleg en beheer akkerranden

Optie 2 Harmonisatie

- Gemeenten hebben dezelfde voorwaarden in projecten en begroten jaarlijks uitvoeringsbudget.
- Organisatie blijft bij gemeenten, geen gezamenlijk uitvoeringsproject.

Voordelen

- Uniformiteit in akkerrandenprojecten
- Verantwoordelijkheid voor organisatie en budget blijft bij gemeenten

Nadelen

- Er verandert weinig
- Geen langjarige borging door afhankelijkheid budget en capaciteit binnen gemeenten

Optie 3 Integratie

- Gemeenten storten in een Akkerrandenfonds (bijv. bij SGBDO)
- Ook andere partijen kunnen in het Akkerrandenfonds storten.
- Per gemeente wordt een gebiedscontract afgesloten op basis van de Overijsselse Dienstenbundel.
- Op dit moment pakket 1- en 2-jarige akkerrand in Dienstenbundel.

Voordelen

- Uniformiteit door Overijsselse Dienstenbundel
- Beheer akkerranden langjarig geborgd
- Vaste administratieve kosten
- Ontzorgen gemeenten door inzet van SGBDO of lokale stichting

Nadelen

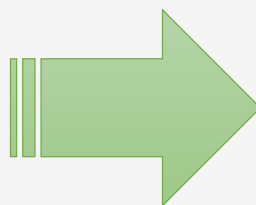
- Langjarige contracten, dus relatief hoge kosten
- Lokale partij gewenst als aanspreekpunt voor deelnemers
- Contracten opstellen is een investering (op lange termijn winst)

Actualiteit en voorbeelden

Aansluiting zoeken bij:

- Bufferstroken langs watergangen
- ECO-regeling agrariërs
- Fiets- en wandelroutes regio SH&TR

Al veel goede voorbeelden!

 Project Akkerrandenproject Hellendoorn <small>Eenjarige zaaibedekking langs de rand van de akker</small>	 Gemeente Wierden en Landschapsvereniging De Reggestreek delen weer gratis zaadmengsels uit voor meer biodiversiteit
<p>Bloeiende akkerranden</p> <p>Bloeiende akkerranden vergroen de land verstoort op het agrarisch landschap en zijn omgeving. Door voor de natuur maar ook goed voor de boeren. Een verbetering van de biodiversiteit maakt de landbouw minder afhankelijk van externe input zoals (chemische) gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest. Samen met agrarische stakeholders en particuliere grondgebruikers realiseren we prachtige objectieve akkerranden.</p> <p>Kijk hier voor meer informatie over de bloeiende akkerranden.</p> 	<p>Wildbeheerheid WEST-TWENTE</p>
<p>Bloembeleving Twickel</p> <p>Bent u ook blij met de wilde bloemenstrook op Twickel?</p> <p>De pachters van Twickel hebben het initiatief genomen om kleurrijke wilde bloemenstrook te realiseren en te onderhouden. Hiermee wordt de biodiversiteit op het landgoed verbeterd.</p> <p>Bent u enthousiast en wilt u een stuk wilde bloemenstrook op het landgoed sponsoren? Stuur ons.</p> <p>LEES MEER STEUN ONS</p>	 <p>mijnBLOEMENLAND</p>
<p>Akkerranden inzaaien</p> <p><small>gemeente</small> Rijssen-Holten</p> <p>De gemeente Rijssen-Holten roept inwoners op om mee te helpen met het verhogen van de biodiversiteit in onze gemeente. Daarom kunnen inwoners ook dit jaar weer een bloemenmengsel aanvragen voor akkerranden, of een suggestie doen voor het inzaaien van bermen buiten en gazons binnen de bebouwde kom.</p> <p>Uw aanvraag of suggestie kunt u doorgeven via het digitale formulier.</p> <p>Aanvraag en suggesties akkerranden, bermen en gazons (DigiD of eHerkenning) →</p>	 <p>COLLECTIEF MIDDEN OVERIJSEL <i>Agrarisch Natuurbeheer</i></p>